

Retningslinjer for offentlig støtte til etablering og reetablering av private sidespor og godsterminaler

Fastsatt av Samferdselsdepartementet 13.10.2010.

Søknader om støtte til etablering og reetablering av private sidespor og godsterminaler behandles av Bane NOR SF for å vurdere hva som er teknisk og kapasitetsmessig mulig sett i sammenheng med øvrig trafikk. Søknadene skal imidlertid prioriteres og avgjøres av Jernbandedirektoratet med bakgrunn i målene for godstrafikken og kapasiteten på jernbanenettet.

1. Bakgrunn for støtteordningen

Støtteordningen er et incentiv for å overføre godstransport fra veg til jernbane gjennom å bidra med økonomisk støtte til private aktører som ønsker å foreta investeringer i privat eid jernbaneinfrastruktur. Overføring av godstransport fra veg til sjø og jernbane er et politisk mål fordi transport med jernbane gir en lavere miljø- og ulykkesbelastning. Ordningen er godkjent av ESA, jf Dec. No: 267/10/COL.

Spørsmål om ordningen kan rettes til Bane NOR, Godstrafikk på e-post: postmottak@banenor.no

2. Formålet med retningslinjene

Formålet med retningslinjene er å fastlegge rammene for støtteordningen samt å sikre mest mulig effektiv og lik behandling av søknader om støtte til tiltak som faller innenfor støtteordningen.

3. Støtteordningens virkeområde

Støtteordningen gjelder kun for prosjekter/tiltak som skal knytte seg til det offentlige jernbanenettet i Norge.

4. Forhåndsavklaringer

For å falle innenfor støtteordningen er det en forutsetning at det er kapasitet på aktuelle jernbanestrekninger. Bane NOR vil vurdere dette og andre faktiske forhold som måtte ha betydning for gjennomføringen.

Dersom tiltaket gjelder infrastruktur som skal eies av Bane NOR, må tiltakshaver/søker videre sørge for at bruken av infrastrukturen er avklart med Bane NOR og at bruken vil være av en slik karakter at tiltaket kvalifiserer til offentlig støtte, jf. punkt 6 II.

Søker er selv ansvarlig for å innhente de nødvendige bekreftelser og dokumenter fra Bane NOR, og forplikter seg videre til å dekke Bane NOR kostnader forbundet med arbeidet.

Dokumentasjon for at Bane NOR anser tiltaket som mulig å gjennomføre skal foreligge før innsending av søknad om støtte, og skal vedlegges søknaden om støtte.

5. Hvem som kan få støtte

Støtte kan ytes til fysiske eller juridiske personer som er eller vil bli eiere av privat sidespor eller godsterminal i Norge.

Støtte ytes ikke til søkere som har mottatt annen offentlig støtte til jernbaneinfrastruktur i forbindelse med etablering eller reetablering av det aktuelle sidesporet eller godsterminalen.

Støtte ytes ikke til søkere som mangler betryggende økonomisk grunnlag. Et selskap vil bli vurdert å være uten betryggende økonomisk grunnlag dersom selskapet kvalifiserer for statsstøtte iht. ESAs retningslinjer for statsstøtte til selskaper i krise.

6. Tiltak som omfattes av støtteordningen

I. Investeringer i jernbaneinfrastruktur på private sidespor eller private godsterminaler, herunder både nyetablering og reetablering for løpende bruk.

II. Investeringer i jernbaneinfrastruktur som er eid av eller skal bli eid av Bane NOR, dersom tiltaket i hovedsak skal benyttes av støttemottaker, noen som opptrer på vegne av støttemottaker eller støttemottakers leverandører eller kunder.

III. Erverv av grunn eller rettigheter i grunn som er nødvendig for etablering av ny jernbaneinfrastruktur, men som ikke vil ha verdi av betydning ved nedleggelse av infrastrukturen.

IV. Andre investeringer som er nødvendige for å sikre realisering av tiltak omtalt i punktene I og II.

Med jernbaneinfrastruktur menes faste installasjoner med minst 10 års forventet teknisk levetid og som er nødvendige for bruk av jernbane som transportmiddel. Dette omfatter normalt spor, sporeksler, signalsystem, kontaktledningsanlegg, strømtilførsel, lasteramper og lastegater samt prosjektledelse.

7. Tiltak som ikke omfattes av støtteordningen

I. Tiltak forbundet med drift eller vedlikehold av jernbaneinfrastruktur.

II. Tiltak på jernbaneinfrastruktur som ikke skal være åpen for konkurrerende togselskap.

III. Tiltak på jernbaneinfrastruktur som skal eies av Bane NOR, og hvor Bane NOR vil ha vesentlig nytte av etablering av infrastrukturen.

IV. Tiltak som kun er nødvendige for nødssituasjoner (ikke for regulær bruk).

V. Bane NORs mulighetsstudie for etablering eller reetablering av sidespor eller godsterminal.

8. Støttens form og innhold

Støtten kan ytes i form av økonomisk tilskudd eller i form av varer eller tjenester fra Bane NOR. Bane NOR er ansvarlig for å beregne verdien på de varer eller tjenester som ytes.

Årlig samlet støttebeløp blir vurdert ut fra budsjettmessige forhold.

Maksimal støtte ved nyetablering av infrastruktur utgjør NOK 300,- pr. 1000 nettotonnkilometer gods antatt overført p.a., beregnet ut fra en overføringsperiode på 5 år.

Ved reetablering av infrastruktur utgjør maksimum støtte NOK 150,- pr. 1000 nettotonnkilometer gods antatt overført p.a., beregnet ut fra en overføringsperiode på 5 år.

Støtten skal ikke overstige 50 % av totalt investeringsbehov i jernbaneinfrastruktur for det aktuelle tiltaket.

9. Krav til søknaden

9.1 Formalia

Søknaden sendes til Bane NOR, Godstrafikk, Postboks 4350, 2308 Hamar eller på e-post til postmottak@banenor.no.

Søknad om støtte skal inneholde all informasjon som kreves framlagt i disse retningslinjene og dokumentasjon for at alle krav i disse retningslinjene er oppfylt, se nærmere beskrivelse nedenfor under punkt 9.2 - 9.3.

Dokumentasjon for at Bane NOR anser tiltaket som mulig å gjennomføre (jf punkt 4) skal vedlegges søknaden, samt dokumentasjon for at søker har dekket Bane NORs kostnader i denne sammenheng.

Dersom tiltaket gjelder infrastruktur som skal eies av Bane NOR, må tiltakshaver/søker fremlegge dokumentasjon for at bruken av sidesporet er avklart med Bane NOR og at bruken vil være av en slik karakter at tiltaket kvalifiserer til offentlig støtte, jf. punkt 6 II.

For søkere som er juridiske personer skal det i tillegg vedlegges kopi av firmaattest samt skatteattest som ikke er eldre enn 3 måneder.

Søknader som ikke inneholder fullstendig informasjon eller dokumentasjon kan avvises uten realitetsbehandling.

9.2 Beskrivelse av tiltaket

Søknaden skal inneholde fullstendig beskrivelse av tiltaket med framdriftsplan inkl. start- og avslutningstidspunkt samt budsjett, finansieringsplan og søknadssum. Det skal fremgå hvem som er ansvarlig for planlegging.

9.3 Krav til nytten av tiltaket og dokumentasjon av nytten

Søknaden skal inneholde en begrunnelse for hvorfor det omsøkte tiltaket er relevant og nødvendig for å overføre transport fra veg til jernbane og hvorfor det er nødvendig med støtte for å få realisert tiltaket.

Kostnadene ved tiltaket skal stå i forhold til nytten ved tiltaket. Søknaden skal derfor inneholde en grunnlagt beregning av hvilket transportvolum som vil bli overført fra veitransport til jernbanetransport som følge av tiltaket (oppgis i overført nettotonn og nettotonnkm p.a.). Dette gjelder uavhengig av om det gjelder eksisterende transporter eller nye transporter, altså nye transporter som uten støtte ville ha blitt transportert på veg.

Søknaden skal videre inneholde en kostnadsberegning for jernbanetransport og vegtransport av de aktuelle godsmengder.

Søknaden skal inneholde informasjon om hvorvidt andre enn støttemottaker vil eller kan bruke sidesporet eller terminalen, og om det er mulig for andre å utnytte sidesporet eller terminalen dersom støttemottaker ikke lenger skulle ha bruk for infrastrukturen.

10. Vurdering av søknad

Søknader vurderes løpende, ut fra tidspunktet for når komplett søknad er mottatt. Bane NOR vil være den som saksbehandler søknadene og Jernbanedirektoratet fatter nødvendige vedtak. Dersom det mottas flere søknader samtidig og det ikke er tilstrekkelig midler til alle søkere, vil tiltakene bli prioritert av Jernbanedirektoratet etter nytten av tiltakene og støttebehov.

Dersom de avsatte støttemidlene i sin helhet er brukt opp for det kalenderåret søknaden sendes inn, vil søknaden automatisk overføres til påfølgende kalenderår.

11. Saksgang - Meddelelse om vedtak

Avgjørelsen på vedtaket om støtte vil bli meddelt søker av Bane NOR.

Da det skal foretas en evaluering av de innkomne søknadene, må søkerne påregne 6 ukers saksbehandlingstid for evaluering av søknader. Søkere vil få meddelelse om vedtak fortløpende etter hvert som vedtakene blir fattet.

12. Utbetaling av støtten

Støtte til investeringstiltak utbetales etter at tiltaket er ferdigstilt og utgiftene er bekreftet av revisor. Det er et vilkår for utbetaling av tilkjent støtte at ferdigstilling og innsending av revisorbekreftelse foretas innen den i vedtaket fastsatte ferdigstillingsfrist.

13. Forvaltningsloven og offentleglova

Jernbanedirektoratet er et direktorat under Samferdselsdepartementet. Bane NOR er et statlig foretak. Forvaltningslovens bestemmelser, herunder bestemmelsene om saksbehandling, enkeltvedtak og klageadgang, gjelder på vanlig måte.

Som hovedregel er dokumenter til og fra Jernbanedirektoratet og Bane NOR offentlige. Unntak fra offentlighet må ha hjemmel i lov av 19.5.2006 om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova).

12. Endring av retningslinjene

Samferdselsdepartementet kan, i samråd med Jernbanedirektoratet, på et hvert tidspunkt endre disse retningslinjene.